

Dansk kvalitetsmodel på det sociale område

1.1 Kommunikation

Lokal instruks

Skrænten, Sødisebakke.

Dokumenttype: Lokal instruks	Titel: Instruks for: - Afdækning af de enkeltes kommunikative ressourcer - Hvordan viden om de enkeltes kommunikative ressourcer omsættes i daglig praksis på Skrænten. - Løbende evaluering og eventuel revidering af de enkeltes kommunikative afdækninger	Godkendt af: Ledelsen
Anvendelsesområde: Skrænten, Sødisebakke, Region Nordjylland	Standard: 1.1 Kommunikation Standardbetegnelse: Den enkeltes kommunikative ressourcer skal afdækkes	Gældende fra: 15.05.10
Målgruppe: Leder og medarbejdere på Skrænten	Udarbejdet af: Leder og medarbejdere på Skrænten	Revision senest: I forbindelse med intern og ekstern evaluering, vil der blive taget stilling til eventuel revision af dokumentet
Nøgleord / Søgeord: Kommunikation, Skrænten, Sødisebakke		Revisionsansvarlig: Leder på Skrænten

Formål

Denne instruks beskriver, hvordan leder og medarbejdere på Skrænten skal sikre:

- at medarbejderne løbende afdækker og dokumenterer den enkelte beboers forudsætninger for at kunne kommunikere
- at medarbejderne samarbejder med flere fagpersoner om at forstå disse forudsætninger - og at beboeren og dennes netværk deltager i afdækningen, dér hvor det er muligt.
- at medarbejderne bruger relevante faglige kommunikationsmetoder og - redskaber
- at medarbejderne reflekterer over beboerens kommunikationsberedskab og kan omsætte det til god og meningsfuld praksis
- at sikre, at der sker en løbende evaluering og herigennem ét kontinuerligt fokus på beboerens kommunikative forudsætninger

Anvendelsesområde

Skrænten er et bo- og aktivitetstilbud for 12 voksne mennesker, der ud over at have betydelig og varigt nedsat fysisk og psykisk funktionsevne også kan have en betydelig psykiatrisk problemstilling.

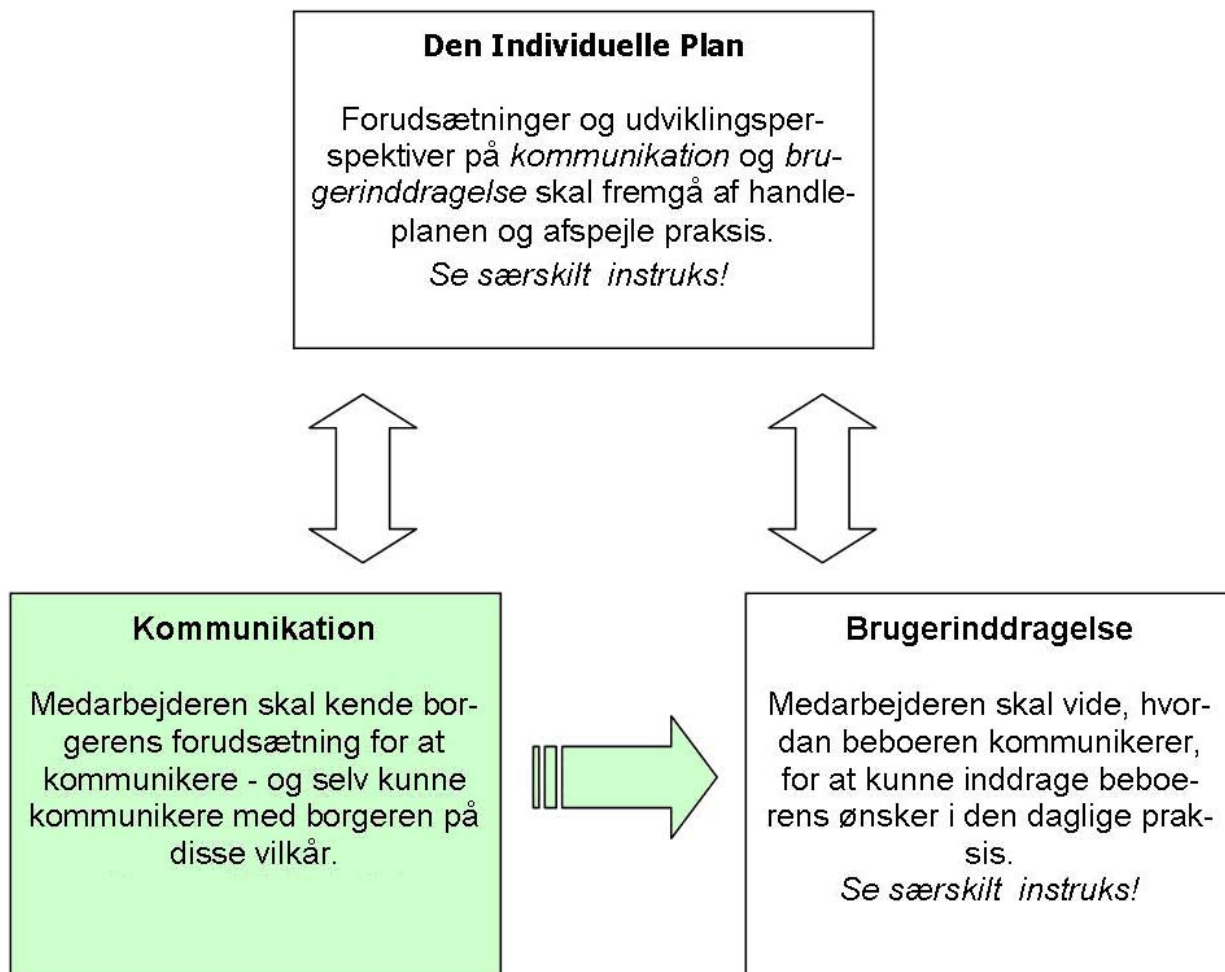
I botilbuddet arbejder vi ud fra et humanistisk menneskesyn og ser hver enkelt beboer som et unikt menneske, der har krav på respekt og omsorg uanset handicap og adfærd.

Skrænten har et pædagogisk miljø, hvor medarbejderne hele tiden støtter, udvikler og vedligeholder den enkelte beboers ressourcer og selvstændighed. Et sted, hvor vi tilstræber at give beboeren en tryk hverdag.

Fremgangsmåde og ansvarspersoner.

Det er lederen, der har det overordnede ansvar for at medarbejderne kender og anvender såvel denne instruks som instruks for individuelle planer og brugerinddragelse. Det daglige arbejde skal afspejle, at temaerne spiller sammen som vist herunder:

Kommunikations-afdækningen er den grundlæggende proces - afdækningen danner forudsætning for brugerinddragelse, ligesom det er et centralt tema i den individuelle plan. Medarbejderne skal gøre sig bekendt med instrukserne for alle tre temaer.

Afdækning: Hvordan er beboerens kommunikative forudsætninger?

Afdækningen af, hvordan beboeren bedst kommunikerer, fremgår af afsnit for beskrivelse og analyse i *Område 3: Kommunikation* i den enkelte beboers individuelle plan. Denne del af planen indeholder:

- En beskrivelse af beboerens kommunikative forudsætninger – *eksempelvis talesprog, tegn, kropssprog.*
- Oplysninger om beboerens egne ønsker til kommunikation
- En beskrivelse af vilkår, som kan forringe beboerens forudsætning for kommunikation – *eksempelvis medicinering, usikkerhed, vrede*
- En beskrivelse af vilkår, som optimerer god kommunikation – *eksempelvis medarbejderens troværdighed og evne til at skabe sikkerhed og overskuelighed.*
- Fremtidige, mulige mål for beboerens kommunikation

Kontaktpersonen skal udforme afdækningen i arbejdet med den individuelle plan og er ansvarlig for at indhente beboerens eller de pårørendes tilladelse til at inddrage andre fagpersoner og / eller indhente oplysninger vedrørende beboeren.

Medarbejderen beskriver og analyserer beboerens forudsætninger for kommunikation bl.a. gennem:

- Samtale og interaktion med beboeren
- daglige observationer af, hvordan beboeren kommunikerer
- viden om beboerens livshistorie og socialt - kulturelle baggrund
- beboerens udviklingsprofil
- samtaler med beboerens netværk – det kan være pårørende, tidligere eller nuværende bo- og aktivitetstilbud, eller skole.
- tværfaglig dialog med fx pædagogisk konsulent, psykiater, psykolog eller andre.

Håndtering:

Når en ny beboer flytter ind, har kontaktpersonerne ansvar for at indhente viden og erfaringer om beboerens kommunikative ressourcer og anvendte kommunikative redskaber hos pårørende og andre relevante samarbejdspartnere. Kontaktpersonerne påbegynder kommunikationsafdækningen i den individuelle plan indenfor den første måned efter indflytningen. Medarbejderne drøfter og tolker afdækningen på personalemøder mindst hver tredje måned. På førstkommande handleplansmøde evaluerer og justerer deltagerne kommunikationsafdækningen i den individuelle plan og træffer beslutning om eventuelle nye mål og udviklingsperspektiver.

For beboere, som allerede bor på Skrænten planlægger kontaktpersonerne afdækningsforløbet i forbindelse med førstkommande handleplansmøde.

I den individuelle plan er beskrevet hvad beboeren selv ønsker og magter at have indflydelse på. Det er ligeledes beskrevet, hvordan medarbejderen støtter beboeren i at bruge sine muligheder for indflydelse optimalt. Beboerens foretrukne aktiviteter, mad, tøj o.s.v. er ligeledes beskrevet her.

Når medarbejderne drøfter beboerens forudsætninger på personalemøderne, skal kontaktpersonerne sikre, at der bliver taget referat. Hvis drøftelserne har umiddelbare konsekvenser for den måde, medarbejderne kommunikerer med beboeren på, skal kontaktpersonerne ajourføre den individuelle plan. I så tilfælde skal kontaktpersonerne også sørge for at gøre opmærksom herpå i PCD'en. Drøftelserne tager udgangspunkt i:

- observationer, der afspejler vanskeligheder og muligheder for kommunikation med den enkelte beboer
- hvorvidt beboerens mulighed for kommunikation er optimal eller om medarbejderne skal justere kommunikationen

Alle medarbejdere har ansvar for at sikre, at nye medarbejdere introduceres til beboernes personlige journal i PCD og til den individuelle plan.

På Skrænten skal medarbejderne kende og kunne anvende følgende kommunikationsredskaber:

- Kort, klart, neutralt og kortfattet verbalt sprog
- Kalender
- Informationstavle
- Bevidsthed om kropssprog og - signaler.

Afdækningen skal min. en gang årlig evalueres og revideres i sin helhed i sammenhæng med evaluering og revidering af den individuelle plan.

Medarbejderen skal følge de beskrivelser, aftaler og mål, der er beskrevet i den individuelle plans afsnit om kommunikation.. Det er lederens overordnede ansvar at sikre, at alle medarbejdere kan kommunikere på den måde, som planen anviser.

Med beboerens samtykke skal medarbejderne dele deres viden om beboerens kommunikation med beboerens netværk, herunder også dagtilbud, for på denne måde at understøtte beboerens kommunikation ved fx hjemmebesøg.

Dokumentation

Dokumentation af den enkelte beboers kommunikative ressourcer (afdækningen) er skriftlig og tilgængelig i:

- den individuelle plan i beboerens personlige journal på PCD
- referater fra handleplansmøder og referater fra gennemgang af individuelle planer på gruppemøderne i beboerens private journal på PCD
- beboerens personlige journal på PCD

Dokumentation af håndtering af beboerens mulighed for kommunikation (redskaber og rammer for kommunikation) med udgangspunkt i beboerens kommunikative ressourcer findes på samme måde.

Definition af begreber.

Forudsætning for kommunikation:

Ved 'forudsætning for kommunikation' forstås såvel *ressourcer* (fx hørelse, syn, evne til at afkode sproglyde og prosodi, evne til at fokusere, evne til at forstå tegn m.v.) som *funktionsnedsættelse* (udviklingsalder, hjerneskade, autisme m.v.). Det gælder endvidere, at beboerens forudsætning for kommunikation altid betragtes i en dynamisk sammenhæng, hvor også eksterne faktorer som stimuli, lys, generel trivsel mv. også påvirker beboerens forudsætninger for kommunikation.

Kommunikation:

Gennem:

- verbalsprog
- øjenbevægelser
- gestik
- stemmelyde og stemmeføring
- imitation og spejling
- berøring af selv og andre,
- placering i rummet
- kropsholdning
- opmærksomhed,
- valg mellem to eller tre muligheder samt
- i ganske få tilfælde ord eller tegnsystemer

viser beboeren, hvordan han har det og hvad han ønsker sig i situationen. Udgangspunktet for afdækningen og håndteringen af beboerens kommunikationsressourcer, er at medarbejderen ser og anerkender beboerens kommunikation - og reflekterer over sine observationer i journalsystem, gruppemøder og på handleplansmøder.

Kuno beller – neuropsykologisk screenig:

Lokal instruks for kommunikation – Skrænten, Sødisebakke

Er testmateriale, som understøtter medarbejdernes faglige vurdering af beboerens psykologiske udviklingstrin og dermed også mulighed for brugerinddragelse.

Referencer

"Gentle teaching, nænsom læring – en introduktion" af John MCGee og Marge Brown (oversættelse: GT styregruppen på Sødisebakke)

Kuno Beller i "Udviklingsalder hos voksne udviklingshæmmede", af Susanne Freltofte, forlaget Bakkedal

Neuropsykologisk screening af Susanne Freltofte på www.bakkedal.dk